Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

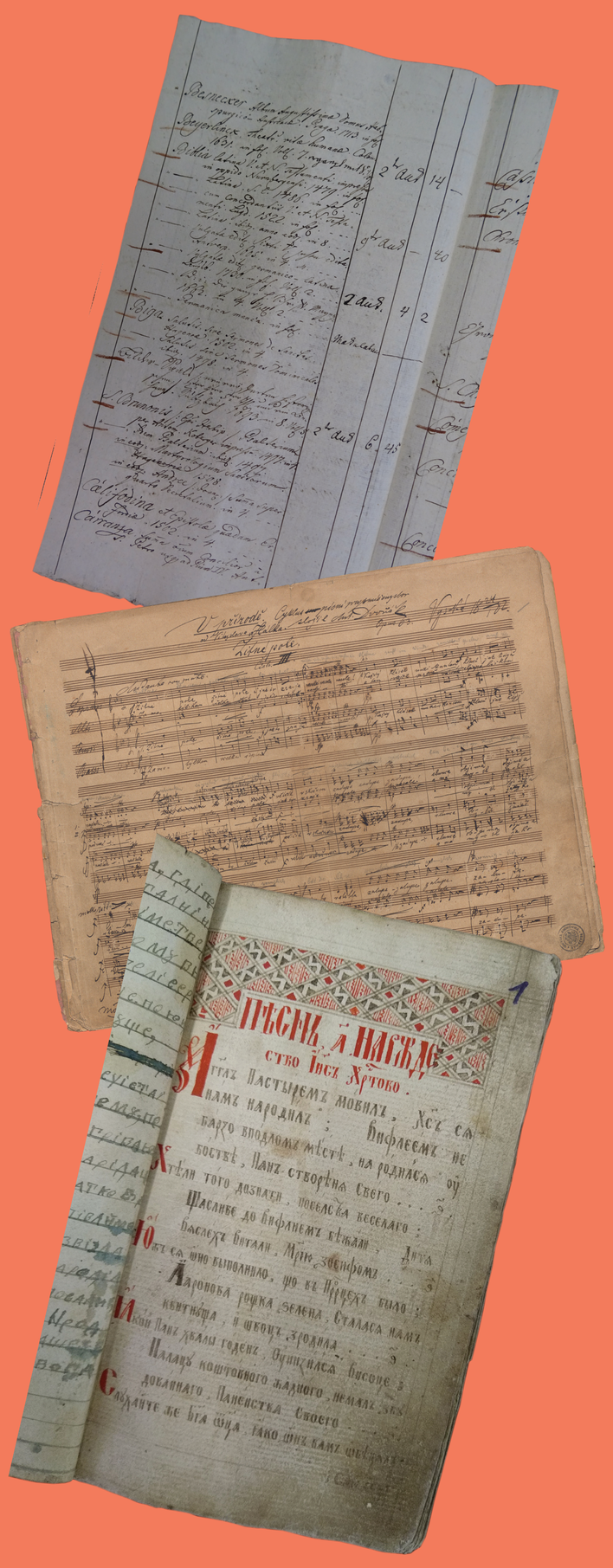

Podzim 2025

14. 10. 2025
Rukopisné bohatství Kosmovy kroniky

Michael Lužný

Stěžejní dílo bohemikálního středověkého dějepisectví z pera pražského děkana Kosmy bylo doposud známo především prostřednictvím 15 rukopisů. Od kanonického vydání z roku 1923 od moravského historiografa Bertolda Bretholze by se mohlo zdát, že k rukopisné tradici Kosmovy kroniky bylo řečeno již vše podstatné. Při bližším pohledu nicméně vychází najevo, že evropské rukopisné sbírky – fond Národní knihovny nevyjímaje – skýtají i na tomto poli ještě mnoho k objevování. Přednáška úvodem nastíní naše dosavadní, leckdy mezerovité poznání rukopisů Kroniky, spolu s tím bude představen (zásluhou dr. Milady Svobodové) nově objevený barokní opis a následně bude pozornost upřena na dosud takřka nepoznanou rukopisnou excerpci Kosmova textu v průběhu pozdního středověku a raného novověku.

11. 11. 2025
Odkazy ženských klášterů v Klementinu

Lucie Heilandová, Renáta Modráková, Tomáš Somer a kol.

Přednáška bude navazovat na výstavu Odkazy ženských klášterů v Klementinu, která přiblíží osudy ženských řeholních komunit zrušených za josefínských reforem. Autoři představí výběr knižních památek z klášterů benediktinek u sv. Jiří, premonstrátek z Doksan a Chotěšova, klarisek z Chebu a Českého Krumlova, dominikánek z pražského Starého Města, cisterciaček z Pohledu, magdalenitek z Mostu, karmelitek u sv. Josefa i voršilek z Hradčan. Ukáže, co tyto knihy vypovídají o čtenářství, vzdělanosti i každodenním životě žen v klášterech, které často mizely bez stopy – a přesto zanechaly tichou, silnou stopu v paměti Národní knihovny.

9. 12. 2025
Rukopisy Antonína Dvořáka v Hudebním oddělení NK ČR

Ludmila Šmídová

Na přednášce budou představeny notové i nenotové rukopisy skladatele Antonína Dvořáka a další dvořákovské dokumenty uložené ve sbírce Hudebního oddělení NK ČR. Jak se sem zdejší Dvořákovy autografy dostaly a čím jsou unikátní? Vedle odpovědí na tyto otázky i vedle záhad s nimi spojenými se posluchači dozvědí, co dalšího knihovnu s Dvořákovou osobností spojuje.

13. 1. 2026
(Ztracený) zpěvník Ivana Juhasevyče z roku 1798

Rita Lyons Kindlerová

Ve sbírkách Slovanské knihovny se nacházejí staré tisky a rukopisy z nejrůznějších oblastí slovanskojazyčného světa. Mezi nimi vynikají knihy vzniklé na území dnešní i historické Ukrajiny. Na přednášce si představíme tzv. Spivanyk nebo Pisennyk z roku 1798, který byl do r. 2023 považován za ztracený. Jeho autorem byl Ivan Juhasevyč (c. 1741–1814), jeden z nejvýznamnějších karpatských sestavovatelů a ilustrátorů rukopisných sbírek církevního charakteru. Dozvíme se, kde a kdy byl zpěvník viděn naposledy, kdy se ocitl ve Slovanské knihovně a proč je považován za jedno z nejvýznamnějších děl hudebních rukopisných památek Zakarpatí. Součástí přednášky bude i živé hudební vystoupení, které bude demonstrovat, jak se z jedné české středověké písně stala „tradiční ukrajinská koleda“.

přednáškový cyklus | druhé úterý v měsíci, 17.00 | zasedací sál, 1. patro

Z klementinských pokladů

MINISTERSTVO KULTURY

kompletní program na nkp.cz/o-knihovne

Záznam přednášek naleznete
na Youtube: @NarodniknihovnaCR